

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

**Навчально-науковий інститут бізнесу та сучасних технологій
Кафедра правознавства**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

_____ проф. Г. В. Лаврик

« ____ » _____ 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни: «Електронне урядування та інформаційні технології»
освітня програма: «Публічне адміністрування»
спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»
галузь знань: 28 «Публічне управління та адміністрування»
ступінь вищої освіти: магістр

Робоча програма навчальної дисципліни «Електронне урядування та інформаційні технології» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри правознавства
Протокол від «30» червня 2021 року № 11.

ПОЛТАВА – 2021

Укладачі:

Каменська Н.П. – д. ю. н., професор, професор кафедри правознавства Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;

Кліндухова Т.М. – старший викладач кафедри правознавства Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми «Публічне адміністрування» спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування ступеня магістр

_____ І. І. Крилова
« _____ » _____ 2021 року

ЗМІСТ

Розділ 1.	Опис навчальної дисципліни	4
Розділ 2.	Перелік компетентностей та програмні результати навчання	5
Розділ 3.	Програма навчальної дисципліни	10
Розділ 4.	Тематичний план вивчення навчальної дисципліни	19
Розділ 5.	Оцінювання результатів навчання	33
Розділ 6.	Інформаційні джерела	37
Розділ 7.	Програмне забезпечення навчальної дисципліни	38

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 – Опис навчальної дисципліни «Інституційна економіка»

Місце у структурно-логічній схемі підготовки	<i>Пререквізити:</i> «Адміністративна процедура», «Комунікації у публічному адмініструванні», «Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні» <i>Постреквізити:</i>	
Мова викладання	Українська	
Статус дисципліни: обов'язкова		
Курс/семестр вивчення	2	
Кількість кредитів ЄКТС/кількість модулів	3	
Денна форма навчання:		
Кількість годин: – загальна кількість: 1 семестр – 90; 2 семестр –		
– лекції: 1 семестр – 10; 2 семестр –		
– семінарські заняття: 1 семестр – 20; 2 семестр –		
– самостійна робота: 1 семестр – 60; 2 семестр –		
– вид підсумкового контролю: 1 семестр – ПМК (залік); 2 семестр –		
Заочна форма навчання:		
Кількість годин: 1 семестр – 90; 2 семестр –		
– лекції: 1 семестр – 6; 2 семестр –		
– практичні заняття: 1 семестр – 6; 2 семестр –		
– самостійна робота: 1 семестр – 78; 2 семестр –		
– вид підсумкового контролю: 1 семестр – ПМК (залік); 2 семестр –		

Розділ 2. Перелік компетентностей та програмні результати навчання

Метою викладання навчальної дисципліни «Електронне урядування та інформаційні технології» є розширення й поглиблення знань студентів, які навчаються за магістерською програмою, щодо концептуальних засад електронного урядування, системи оцінювання розвитку інформаційного суспільства та електронного урядування, державної політики та державного управління розвитком інформаційного суспільства та електронного урядування, а також розвиток умінь і навичок науково-дослідної роботи, які мають реалізуватися ними при підготовці магістерських робіт.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Електронне урядування та інформаційні технології» є:

- ознайомлення студентів із найважливішими джерелами освітнього законодавства та засвоєння їх фундаментальних положень з питань державної політики розвитку інформаційного суспільства та електронного урядування;
- формування вмінь і навичок самостійного пошуку необхідних нормативно-правових актів електронного урядування органів державної влади та правильного їх використання.

Таблиця 2. Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна «Електронне урядування та інформаційні технології», програмні результати навчання

№ з/п	Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
Загальні компетентності		
1.	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	РН01. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень.
2.	ЗК03. Здатність розробляти та управляти проектами.	РН06. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід

		при проектуванні та реорганізації управлінських та загально-організаційних структур.
3.	ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології.	РН04. Використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності		
1.	СК02. Здатність організувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.	РН08. Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм.
2.	СК03. Здатність організувати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій, зокрема розробляти заходи щодо впровадження електронного урядування в різних сферах публічного управління та адміністрування.	РН05. Визначати пріоритетні напрями впровадження електронного урядування та розвитку електронної демократії.
3.	СК06. Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням	РН10. Представляти органи публічного управління й інші організації публічної сфери та

	потреб забезпечення національної безпеки України.	презентувати для фахівців і широкого загалу результати їх діяльності.
--	---	---

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Програму навчальної дисципліни «Електронне урядування та інформаційні технології» обговорено і схвалено на засіданні кафедри правознавства
Протокол засідання кафедри від «___» _____ 2021 року №___

Програмний зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ТА ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ.

Тема 1. Теоретико – методологічні, організаційні та інституційні основи електронного урядування. Нормативно - правова база України щодо питань впровадження електронного урядування в Україні.

Мета, цілі та завдання електронного урядування. Теоретичні засади електронного урядування. Принципи та особливості електронного урядування в Україні. Моделі електронного урядування. Етапи розвитку електронного урядування. Фактори впливу на розвиток та впровадження електронного урядування.

Нормативно-правова база впровадження електронного урядування в Україні. Основні національні програми та концепції з питань реформування національної системи електронного урядування.

Концепція інформатизації: нормативно – правове забезпечення.

Концепція розвитку інформаційного суспільства.

Концепція розвитку електронного урядування в Україні. Глобалізація та розвиток світового інформаційного суспільства як фактори впливу на електронне урядування. Наслідки впровадження електронного урядування. Ризики впровадження електронного урядування. Головні умови успішного впровадження електронного урядування.

Тема 2. Концептуальні засади електронної демократії. Електронна демократія в Україні.

Електронна демократія: поняття та зміст. Форми та інструменти електронної демократії. Цілі та основні напрями розвитку електронної демократії в Україні. Електронна демократія як спосіб вираження політичної взаємодії. Сектори та інструменти електронної демократії.

Електронна демократія в Україні. Визначення мети та мотивів впровадження електронної демократії. Стан та тенденції розвитку інструментів електронної демократії в Україні.

Зарубіжний досвід розвитку електронної демократії.

Тема 3. Технології розвитку електронного урядування та електронної демократії.

Сучасні тенденції розвитку інформаційно-комунікаційних технологій. Хмарні технології як підгрунття ІТ-архітектури системи електронного урядування. Мобільні технології-основа розвитку e-government. Технології Інтернет речей і «розумні технології». Організаційні технології розвитку електронного урядування та електронної демократії. Громадські проекти мобілізації людських ресурсів за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій. Організаційні технології електронного урядування та електронної демократії.

Тема 4. Моніторинг, оцінювання та прогнозування розвитку системи електронного урядування.

Розвиток електронного урядування та електронна демократія як напрям національної інформаційної політики. Індекс розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, національна система індикаторів рівня розвитку інформаційного суспільства, індекс мережевої готовності та глобальний інноваційний індекс як основа оцінювання рівня розвитку інформаційного суспільства.

Моніторинг розвитку електронного урядування в Україні. Індекс розвитку електронного уряду та індекс електронної участі як основа оцінювання розвитку електронного урядування.

Тема 5. Електронна взаємодія органів публічної влади. Розвиток електронного урядування на місцевому та регіональному рівні.

Основні аспекти організації електронної взаємодії органів публічної влади: єдина система електронної взаємодії. Основні завдання щодо створення ЄСЕВ. Стан та тенденції розвитку електронної взаємодії в Україні.

Програмне забезпечення електронної взаємодії публічних службовців: програмне забезпечення електронної взаємодії.

Розвиток електронного урядування на регіональному рівні в Україні. Досвід впровадження електронного урядування в великих

містах України. Визначення понять «електронний регіон», «електронне місто», «розумне місто».

Реалізація електронної взаємодії в Європейських країнах: моделі електронної взаємодії. Найкращі приклади впровадження електронного урядування та місцевому та регіональному рівнях: Австралія, Франція, Швейцарія та Об'єднані Арабські Емірати.

Тема 6. Електронне урядування та електронна демократія як інструмент запобігання корупції в органах державної влади та органах місцевого самоврядування. Е-декларування в Україні.

Причини та чинники виникнення корупції в органах публічної влади. Шляхи їх подолання за допомогою інформаційно-комунікаційного інструментарію. Інформаційно-комунікаційні інструменти участі громадськості в реалізації антикорупційної політики. Прозорість інформації щодо діяльності посадових осіб органів публічної влади як головний чинник у запобіганні корупції.

Застосування технологій електронного урядування та електронної демократії а антикорупційних стратегіях. Сфери впливу технологій електронного урядування та електронної демократії на корупцію. Складові інформаційної інфраструктури: спеціально уповноважених суб'єктів у сфері запобігання корупції, публічного сектору у сфері запобігання корупції, відкритих даних у сфері запобігання корупції, участі суспільства у сфері запобігання корупції.

Національне агентство України з питань запобігання корупції як центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом який забезпечує формування та реалізую державну антикорупційну політику.

МОДУЛЬ 2. ДЕРЖАВНА ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА. ЕЛЕКТРОННІ АДМІНІСТРАТИВНІ ПОСЛУГИ ТА ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА В ЕЛЕКТРОННОМУ УРЯДУВАННІ.

Тема 7. Електронні публічні послуги; сутність, організація надання. Зарубіжний досвід надання електронних публічних послуг.

Сутність, суб'єкти та способи надання адміністративних послуг. Інтегровані офіси надання адміністративних послуг.

Сутність та суб'єкти надання електронних адміністративних послуг. Організація надання електронних адміністративних послуг.

Зарубіжний досвід надання електронних публічних послуг: загальні відомості. Модель ООН розвитку онлайн-послуг. Електронні публічні послуги в країнах Європи. Електронні публічні послуги в країнах Азії. Перспективні напрямки розвитку послуг електронного уряду.

Тема 8. Публічна політика та управління розвитком інформаційного суспільства. Теоретичні та правові засади доступу до публічної інформації. Публічна інформація у формі відкритих даних, зарубіжний та вітчизняний досвід використання відкритих даних.

Сутність державної інформаційної політики. Державна інформаційна політика: пріоритетні напрями та принципи. Механізми публічного управління розвитком інформаційного суспільства та електронного урядування: механізми Національної програми інформатизації, модель взаємодії суб'єктів Національної програми інформатизації, механізми міжнародної ініціативи «Партнерство «Відкритий Уряд», механізм розвитку інформаційного суспільства, стратегія розвитку інформаційного суспільства, механізм «Зеленої книги» та «Білої книги» з електронного урядування. Інші механізми публічного управління розвитком електронного урядування.

Доступ до публічної інформації: основні поняття. Нормативно-правове забезпечення доступу до публічної інформації в Україні.

Форми даних. Набори даних. Оприлюднення наборів даних. Зв'язані відкриті дані. Українські проекти використання відкритих даних.

Світовий досвід використання відкритих даних. Законодавства держав Європейського Союзу у сфері доступу до інформації про діяльність органів місцевого самоврядування та органів державної влади.

Тема 9. Електронний документообіг. Реінжиніринг адміністративних процесів в органах публічної влади.

Електронний документообіг. Передумови та етапність впровадження систем електронного документообігу. Електронний цифровий підпис. Функції сучасних систем електронного документообігу. Електронний архів. Система електронного документообігу АСКОД. Система електронного документообігу «ДОК ПРОФ 2.0».

Зміст реінжинірингу адміністративних процесів. Роль інформаційних технологій у реінжинірингу. Нові принципи документообігу.

Системи електронного документообігу в реінжинірингу адміністративних процесів.

Практика застосування систем електронного документообігу в органах публічного управління в Україні. Застосування систем електронного документообігу в органах місцевого самоврядування. Застосування систем електронного документообігу в органах державної влади на центральному та регіональному рівнях. Проблеми та перспективи впровадження систем електронного документообігу в органах публічної влади в Україні.

Тема 10. ІТ-архітектура системи електронного урядування.

Світовий досвід стандартизації архітектурних рішень та рівні архітектури електронного урядування.

Інфраструктурний рівень ІТ – архітектури системи електронного урядування. Телекомунікаційний підрівень. Державна захищена мережа. Технічний підрівень. Центри обробки даних (G-cloud). Технологічний підрівень. Нормативно-правове забезпечення інфраструктурного рівня ІТ-архітектури системи електронного урядування.

Прикладний рівень ІТ – архітектури системи електронного урядування: підрівень додатків, презентаційний та каналні підрівні.

Тема 11. Стратегії управління людськими ресурсами, формування та розвиток навичок електронного урядування.

Управління компетенціями у контексті стратегії управління людськими ресурсами на ІКТ-сфері. Узгодження національної рамки кваліфікацій та ІТ-професій з європейською рамкою е-компетенцій. Формування й розвиток ІКТ-компетентності та навичок електронного урядування. Механізм формування та розвитку ІКТ-компетентності публічних службовців. Підходи до формування та розвитку навичок з е-урядування у публічних службовців.

Тема 12. Зарубіжний та вітчизняний досвід впровадження електронного урядування. Інформаційна безпека в електронному урядованні.

Основні підходи та моделі побудови електронного уряду. Архітектура електронного уряду. Система забезпечення прийняття рішень та системи забезпечення управління держaparату.

Системи забезпечення прийняття рішень та системи забезпечення управління держaparату. Портал державних послуг – фронт е-уряду. Інфраструктура електронної ідентифікації та авторизації. При-

кладні системи, що забезпечують окремі е – сервіси та послуги е-уряду.

Зарубіжний та вітчизняний досвід впровадження електронного урядування. Проблеми інтеграції інформаційного простору України у світову інформаційну спільноту.

Державна політика інформаційної безпеки. Загрози особі, суспільству та державі, обумовлені впровадженням інформаційно-комунікативних технологій. Організаційно - правове забезпечення інформаційної безпеки в електронному урядуванні. Заходи та технології технічного захисту інформації. Комплексні системи захисту інформації.

Розділ 3. Тематичний план навчальної дисципліни з розподілом навчального часу за видами занять

Таблиця 3.1. Тематичний план навчальної дисципліни «Електронне урядування та інформаційні технології» для студентів денної форми навчання спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» освітня програма «Публічне адміністрування»

№ з / п	Назва модуля (розділу), теми навчальної дисципліни	Кількість годин за видами занять			
		разом	аудиторні заняття		Поза-аудиторні заняття
			лекції	семінарські заняття	самостійна робота
МОДУЛЬ 1. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ТА ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ					
1.	Теоретико – методологічні, організаційні та інституційні основи електронного урядування. Нормативно - правова база України щодо питань впровадження електронного урядування в Україні.	7	2	–	5
2.	Концептуальні засади електронної демократії. Електронна демократія в Україні	7	–	2	5
3.	Технології розвитку електронного урядування та електронної демократії	8	2	2	4
4.	Моніторинг, оцінювання та прогнозування розвитку системи електронного урядування	7	–	2	5
5.	Електронна взаємодія органів публічної влади. Розвиток електронного урядування на місцевому та регіональному рівні.	9	2	2	5
6.	Електронне урядування та електронна демократія як інструмент запобігання корупції в органах державної влади та органах місцевого самоврядування. Е-декларування в Україні	7	–	2	5
Всього по модулю 1		45	6	10	29
МОДУЛЬ 2. ДЕРЖАВНА ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА. ЕЛЕКТРОННІ АДМІНІСТРАТИВНІ ПОСЛУГИ ТА ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА В ЕЛЕКТРОННОМУ УРЯДУВАННІ					
7.	Електронні публічні послуги; сутність, організація надання. Зарубіжний досвід надання електронних публічних послуг.	8	2	–	6

8.	Публічна політика та управління розвитком інформаційного суспільства. Теоретичні та правові засади доступу до публічної інформації. Публічна інформація у формі відкритих даних, зарубіжний та вітчизняний досвід використання відкритих даних	7	–	2	5
9.	Електронний документообіг. Реінжиніринг адміністративних процесів в органах публічної влади	7	–	2	5
10.	ІТ-архітектура системи електронного урядування	7	–	2	5
11.	Стратегії управління людськими ресурсами, формування та розвиток навичок електронного урядування	9	2	2	5
12.	Зарубіжний та вітчизняний досвід впровадження електронного урядування. Інформаційна безпека в електронному урядуванні.	7	–	2	5
Всього по модулю 2		45	4	10	31
Всього		90	10	20	60

Таблиця 3.2. Тематичний план навчальної дисципліни «Електронне урядування та інформаційні технології» для студентів заочної форми навчання спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» освітня програма «Публічне адміністрування»

№ з / п	Назва модуля (розділу), теми навчальної дисципліни	Кількість годин за видами занять			
		разом	аудиторні заняття		Поза-аудиторні заняття
			лекції	семінарські заняття	самостійна робота
МОДУЛЬ 1. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ТА ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ					
1.	Теоретико – методологічні, організаційні та інституційні основи електронного урядування. Нормативно - правова база України щодо питань впровадження електронного урядування в Україні.		2	–	6
2.	Концептуальні засади електронної демократії. Електронна демократія в Україні		–	–	7
3.	Технології розвитку електронного урядування та електронної демократії		–	2	6
4.	Моніторинг, оцінювання та прогнозування розвитку системи електронного урядування		–	–	7
5.	Електронна взаємодія органів публічної влади. Розвиток електронного урядування на місцевому та регіональному рівні.		–	–	7
6.	Електронне урядування та електронна демократія як інструмент запобігання корупції в органах державної влади та органах місцевого самоврядування. Е-декларування в Україні		–	2	6
Всього по модулю 1		45	2	4	39
МОДУЛЬ 2. ДЕРЖАВНА ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА. ЕЛЕКТРОННІ АДМІНІСТРАТИВНІ ПОСЛУГИ ТА ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА В ЕЛЕКТРОННОМУ УРЯДУВАННІ					
7.	Електронні публічні послуги; сутність, організація надання. Зарубіжний досвід надання електронних публічних послуг.	8	2	–	6
8.	Публічна політика та управління розвитком інформаційного суспільства. Теоретичні та правові засади доступу до пуб-	7	–	–	7

	лічної інформації. Публічна інформація у формі відкритих даних, зарубіжний та вітчизняний досвід використання відкритих даних				
9.	Електронний документообіг. Реінжиніринг адміністративних процесів в органах публічної влади	7	–	–	7
10.	ІТ-архітектура системи електронного урядування	8	–	2	6
11.	Стратегії управління людськими ресурсами, формування та розвиток навичок електронного урядування	8	2	–	6
12.	Зарубіжний та вітчизняний досвід впровадження електронного урядування. Інформаційна безпека в електронному урядуванні.	7	–	–	7
	Всього по модулю 2	45	4	2	39
	Всього	90	6	6	78

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4.1. Тематичний план навчальної дисципліни «Електронне урядування та інформаційні технології», яка викладається для студентів денної форми навчання спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
1	2	3	4	5	6
МОДУЛЬ 1. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ТА ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ					
Тема 1. Теоретико – методологічні, організаційні та інституційні основи електронного урядування. Нормативно - правова база України щодо питань впровадження електронного урядування в Україні.					
1. Мета, цілі та завдання електронного урядування. 2. Теоретичні засади електронного урядування. 3. Принципи та особливості електронного урядування в Україні. 4. Моделі електронного урядування. 5. Етапи розвитку електронного урядування.	2	1. Концепція розвитку інформаційного суспільства. 2. Фактори впливу на розвиток та впровадження електронного урядування. 3. Нормативно-правова база впровадження електронного урядування в Україні. 4. Концепція розвитку електронного урядування в Україні. 5. Наслідки впровадження електронного урядування. Ризики впровадження електронного урядування.	–	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i> 1. Концепція інформатизації: нормативно – правове забезпечення. 2. Основні національні програми та концепції з питань реформування національної системи електронного урядування. 3. Глобалізація та розвиток світового інформаційного суспільства як фактори впливу на електронне урядування.	5

1	2	3	4	5	6
				<p>Головні умови успішного впровадження електронного урядування.</p> <p><i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i></p> <p><i>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i></p>	
Тема 2. Концептуальні засади електронної демократії. Електронна демократія в Україні					
<p>1. Електронна демократія: поняття та зміст.</p> <p>2. Форми та інструменти електронної демократії.</p> <p>3. Цілі та основні напрями розвитку електронної демократії в Україні.</p>	—	<p>1. Електронна демократія як спосіб вираження політичної взаємодії.</p> <p>2. Сектори та інструменти електронної демократії.</p> <p>3. Електронна демократія в Україні.</p> <p>4. Визначення мети та мотивів впровадження електронної демократії.</p>	2	<p><i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i></p> <p>1. Стан та тенденції розвитку інструментів електронної демократії в Україні.</p> <p>2. Зарубіжний досвід розвитку електронної демократії.</p> <p><i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i></p> <p><i>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i></p>	5
Тема 3. Технології розвитку електронного урядування та електронної демократії.					
<p>1. Сучасні тенденції розвитку інформаційно-комунікаційних технологій.</p>	2	<p>1. Технології Інтернет речей і «розумні технології».</p> <p>2. Організаційні технології роз-</p>	2	<p><i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i></p> <p>Громадські проекти мобіліза-</p>	4

1	2	3	4	5	6
<p>2. Хмарні технології як підгрунття ІТ-архітектури системи електронного урядування.</p> <p>3. Мобільні технології-основа розвитку e-government.</p>		<p>вितку електронного урядування та електронної демократії.</p> <p>3. Організаційні технології електронного урядування та електронної демократії.</p>		<p>ції людських ресурсів за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій.</p> <p><i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i></p> <p><i>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i></p>	
Тема 4. Моніторинг, оцінювання та прогнозування розвитку системи електронного урядування					
<p>1. Розвиток електронного урядування та електронна демократія як напрям національної інформаційної політики.</p> <p>2. Індекс розвитку інформаційно-комунікаційних технологій.</p> <p>3. Національна система індикаторів рівня розвитку інформаційного суспільства.</p>	—	<p>1. Моніторинг розвитку електронного урядування в Україні.</p> <p>2. Індекс розвитку електронного уряду.</p> <p>3. Індекс електронної участі як основа оцінювання розвитку електронного урядування.</p>	2	<p><i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i></p> <p>1. Індекс мережевої готовності.</p> <p>2. Глобальний інноваційний індекс як основа оцінювання рівня розвитку інформаційного суспільства.</p> <p><i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i></p> <p><i>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i></p>	5
Тема 5. Електронна взаємодія органів публічної влади. Розвиток електронного урядування на місцевому та регіональному рівні					
<p>1. Основні аспекти організації електронної взаємодії органів</p>	2	<p>1. Розвиток електронного урядування на регіональному рівні в</p>	2	<p><i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i></p> <p>1. Реалізація електронної вза-</p>	5

1	2	3	4	5	6
<p>публічної влади: єдина система електронної взаємодії.</p> <p>2. Основні завдання щодо створення ЄСЕВ.</p> <p>3. Стан та тенденції розвитку електронної взаємодії в Україні.</p> <p>4. Програмне забезпечення електронної взаємодії публічних службовців.</p>		<p>Україні.</p> <p>2. Досвід впровадження електронного урядування в великих містах України.</p> <p>3. Визначення понять «електронний регіон», «електронне місто», «розумне місто».</p>		<p>ємодії в Європейських країнах: моделі електронної взаємодії.</p> <p>2. Найкращі приклади впровадження електронного урядування та місцевого та регіональному рівнях: Австралія, Франція, Швейцарія та Об'єднані Арабські Емірати.</p> <p><i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i></p> <p><i>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i></p>	
<p>Тема 6. Електронне урядування та електронна демократія як інструмент запобігання корупції в органах державної влади та органах місцевого самоврядування. Е-декларування в Україні.</p>					
<p>1. Причини та чинники виникнення корупції в органах публічної влади.</p> <p>2. Шляхи їх подолання за допомогою інформаційно-комунікаційного інструментарію.</p> <p>3. Інформаційно-комунікаційні інструменти участі громадськості в реалізації антикорупційної політики.</p>	—	<p>1. Застосування технологій електронного урядування та електронної демократії в антикорупційних стратегіях.</p> <p>2. Сфери впливу технологій електронного урядування та електронної демократії на корупцію.</p> <p>3. Складові інформаційної інфраструктури: спеціально уповноважених суб'єктів у сфері запобігання корупції, публічного</p>	2	<p><i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i></p> <p>Національне агентство України з питань запобігання корупції як центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом, який забезпечує формування та реалізує державну антикорупційну політику.</p> <p><i>Завдання 2. Скориставшись</i></p>	5

1	2	3	4	5	6
4. Прозорість інформації щодо діяльності посадових осіб органів публічної влади як головний чинник у запобіганні корупції.		сектору у сфері запобігання корупції, відкритих даних у сфері запобігання корупції, участі суспільства у сфері запобігання корупції.		<i>інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі. Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i>	
МОДУЛЬ 2. ДЕРЖАВНА ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА. ЕЛЕКТРОННІ АДМІНІСТРАТИВНІ ПОСЛУГИ ТА ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА В ЕЛЕКТРОННОМУ УРЯДУВАННІ					
Тема 7. Електронні публічні послуги; сутність, організація надання. Зарубіжний досвід надання електронних публічних послуг					
1. Сутність, суб'єкти та способи надання адміністративних послуг. 2. Інтегровані офіси надання адміністративних послуг. 3. Сутність та суб'єкти надання електронних адміністративних послуг.	2	1. Організація надання електронних адміністративних послуг. 2. Зарубіжний досвід надання електронних публічних послуг: загальні відомості. 3. Електронні публічні послуги в країнах Європи.	—	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Модель ООН розвитку онлайн-послуг. 2. Електронні публічні послуги в країнах Азії: перспективні напрями розвитку послуг електронного уряду. Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі. Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i>	6
Тема 8. Публічна політика та управління розвитком інформаційного суспільства. Теоретичні та правові засади доступу до публічної інформації. Публічна інформація у формі відкритих даних, зарубіжний та вітчизняний досвід використання відкритих даних.					
1. Сутність державної інфор-	—	1. Механізми публічного управ-	2	<i>Завдання 1. Питання для само-</i>	5

1	2	3	4	5	6
<p>маційної політики.</p> <p>2. Державна інформаційна політика: пріоритетні напрями та принципи.</p> <p>3. Доступ до публічної інформації: основні поняття.</p> <p>4. Нормативно-правове забезпечення доступу до публічної інформації в Україні.</p>		<p>ління розвитком інформаційного суспільства та електронного урядування: механізми Національної програми інформатизації, модель взаємодії суб'єктів Національної програми інформатизації, механізми міжнародної ініціативи «Партнерство «Відкритий Уряд», механізм розвитку інформаційного суспільства, стратегія розвитку інформаційного суспільства, механізм «Зеленої книги» та «Білої книги» з електронного урядування.</p> <p>2. Інші механізми публічного управління розвитком електронного урядування.</p> <p>3. Форми даних. Набори даних.</p> <p>4. Оприлюднення наборів даних.</p> <p>5. Зв'язані відкриті дані. Українські проєкти використання відкритих даних.</p>		<p><i>стійного вивчення</i></p> <p>1. Світовий досвід використання відкритих даних.</p> <p>2. Законодавства держав Європейського Союзу у сфері доступу до інформації про діяльність органів місцевого самоврядування та органів державної влади.</p> <p><i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i></p> <p><i>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i></p>	
Тема 9. Електронний документообіг. Рейжиніринг адміністративних процесів в органах публічної влади					
<p>1. Електронний документообіг.</p> <p>2. Передумови та етапність упровадження систем елект-</p>	—	<p>1. Електронний архів.</p> <p>2. Система електронного документообігу АСКОД.</p>	2	<p><i>Завдання 1. Питання для само-стійного вивчення</i></p> <p>1. Практика застосування</p>	5

1	2	3	4	5	6
<p>ронного документообігу. 3. Електронний цифровий підпис. 4. Функції сучасних систем електронного документообігу.</p>		<p>3. Система електронного документообігу «ДОК ПРОФ 2.0». 4. Зміст реінжинірингу адміністративних процесів. 5. Роль інформаційних технологій у реінжинірингу. 6. Нові принципи документообігу. 7. Системи електронного документообігу в реінжинірингу адміністративних процесів.</p>		<p>систем електронного документообігу в органах публічного управління в Україні. 2. Застосування систем електронного документообігу в органах місцевого самоврядування. 3. Застосування систем електронного документообігу в органах державної влади на центральному та регіональному рівнях. 4. Проблеми та перспективи впровадження систем електронного документообігу в органах публічної влади в Україні. <i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i> <i>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i></p>	
Тема 10. ІТ-архітектура системи електронного урядування					
	—	1. Світовий досвід стандартизації архітектурних рішень та рівні	2	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i>	5

1	2	3	4	5	6
		<p>архітектури електронного урядування.</p> <p>2. Інфраструктурний рівень ІТ – архітектури системи електронного урядування.</p> <p>3. Телекомунікаційний підрівень.</p> <p>4. Державна захищена мережа. Технічний підрівень. Центри обробки даних (G-cloud).</p>		<p>1. Технологічний підрівень.</p> <p>2. Нормативно-правове забезпечення інфраструктурного рівня ІТ-архітектури системи електронного урядування.</p> <p>3. Прикладний рівень ІТ – архітектури системи електронного урядування: підрівень додатків, презентаційний та каналні підрівні.</p> <p><i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i></p> <p><i>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i></p>	
Тема 11. Стратегії управління людськими ресурсами, формування та розвиток навичок електронного урядування					
<p>1. Управління компетенціями у контексті стратегії управління людськими ресурсами на ІКТ-сфері.</p> <p>2. Узгодження національної рамки кваліфікацій та ІТ-професій з європейською рам-</p>	2	<p>1. Формування й розвиток ІКТ-компетентності та навичок електронного урядування.</p> <p>2. Механізм формування та розвитку ІКТ-компетентності публічних службовців.</p> <p>3. Підходи до формування та</p>	2	<p><i>Завдання 1. Питання для само-стійного вивчення</i></p> <p>Зарубіжний досвід управління людськими ресурсами на ІКТ-сфері.</p> <p><i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами</i></p>	5

1	2	3	4	5	6
кою е-компетенцій.		розвитку навичок з е-урядування у публічних службовців.		<i>опрацювати теоретичний матеріал по темі. Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i>	
Тема 12. Зарубіжний та вітчизняний досвід впровадження електронного урядування. Інформаційна безпека в електронному урядуванні					
<p>1. Основні підходи та моделі побудови електронного уряду.</p> <p>2. Архітектура електронного уряду.</p> <p>3. Система забезпечення прийняття рішень та системи забезпечення управління держ-апарату.</p> <p>4. Системи забезпечення прийняття рішень та системи забезпечення управління держ-апарату.</p>	—	<p>1. Портал державних послуг – фронт е-уряду.</p> <p>2. Інфраструктура електронної ідентифікації та авторизації.</p> <p>3. Прикладні системи, що забезпечують окремі е–сервіси та послуги е-уряду.</p> <p>4. Проблеми інтеграції інформаційного простору України у світову інформаційну спільноту.</p> <p>Семінарське заняття 13</p> <p>1. Державна політика інформаційної безпеки.</p> <p>2. Загрози особі, суспільству та державі, обумовлені впровадженням інформаційно-комунікативних технологій.</p> <p>3. Організаційно - правове забезпечення інформаційної безпеки в електронному урядуванні.</p>	2	<p><i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i></p> <p>1. Зарубіжний та вітчизняний досвід впровадження електронного урядування.</p> <p>2. Комплексні системи захисту інформації.</p> <p><i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i></p> <p><i>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i></p>	5

1	2	3	4	5	6
		4. Заходи та технології технічного захисту інформації.			
Разом по дисципліні	10		20		60

Таблиця 4.2. Тематичний план навчальної дисципліни «Електронне урядування та інформаційні технології», яка викладається для студентів заочної форми навчання спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
1	2	3	4	5	6
МОДУЛЬ 1. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ТА ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ					
Тема 1. Теоретико – методологічні, організаційні та інституційні основи електронного урядування. Нормативно - правова база України щодо питань впровадження електронного урядування в Україні.					
1. Мета, цілі та завдання електронного урядування. 2. Теоретичні засади електронного урядування. 3. Принципи та особливості електронного урядування в Україні. 4. Моделі електронного урядування. 5. Етапи розвитку електронного урядування.	2	1. Концепція розвитку інформаційного суспільства. 2. Фактори впливу на розвиток та впровадження електронного урядування. 3. Нормативно-правова база впровадження електронного урядування в Україні. 4. Концепція розвитку електронного урядування в Україні. 5. Наслідки впровадження електронного урядування. Ризики впровадження електронного урядування.	–	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i> 1. Концепція інформатизації: нормативно – правове забезпечення. 2. Основні національні програми та концепції з питань реформування національної системи електронного урядування. 3. Глобалізація та розвиток світового інформаційного суспільства як фактори впливу на електронне урядування. Головні умови успішного впровадження електронного урядування. <i>Завдання 2. Скориставшись</i>	6

1	2	3	4	5	6
				інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі. Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.	
Тема 2. Концептуальні засади електронної демократії. Електронна демократія в Україні					
1.Електронна демократія: поняття та зміст. 2.Форми та інструменти електронної демократії. 3.Цілі та основні напрями розвитку електронної демократії в Україні.	—	1.Електронна демократія як спосіб вираження політичної взаємодії. 2.Сектори та інструменти електронної демократії. 3.Електронна демократія в Україні. 4.Визначення мети та мотивів впровадження електронної демократії.	—	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Стан та тенденції розвитку інструментів електронної демократії в Україні. 2. Зарубіжний досвід розвитку електронної демократії. Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі. Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.	7
Тема 3. Технології розвитку електронного урядування та електронної демократії.					
1. Сучасні тенденції розвитку інформаційно-комунікаційних технологій. 2. Хмарні технології як підґрунтя ІТ-архітектури системи електронного урядування. 3. Мобільні технології-основа розвитку e-government.	—	1.Технології Інтернет речей і «розумні технології». 2.Організаційні технології розвитку електронного урядування та електронної демократії. 3.Організаційні технології електронного урядування та електронної демократії.	2	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Громадські проекти мобілізації людських ресурсів за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій. Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.	6

1	2	3	4	5	6
				<i>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i>	
Тема 4. Моніторинг, оцінювання та прогнозування розвитку системи електронного урядування					
1.Розвиток електронного урядування та електронна демократія як напрям національної інформаційної політики. 2.Індекс розвитку інформаційно-комунікаційних технологій. 3.Національна система індикаторів рівня розвитку інформаційного суспільства.	—	1.Моніторинг розвитку електронного урядування в Україні. 2.Індекс розвитку електронного уряду. 3.Індекс електронної участі як основа оцінювання розвитку електронного урядування.	—	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i> 1. Індекс мережевої готовності. 2. Глобальний інноваційний індекс як основа оцінювання рівня розвитку інформаційного суспільства. <i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i> <i>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i>	7
Тема 5. Електронна взаємодія органів публічної влади. Розвиток електронного урядування на місцевому та регіональному рівні					
1.Основні аспекти організації електронної взаємодії органів публічної влади: єдина система електронної взаємодії. 2.Основні завдання щодо створення ЄСЕВ. 3.Стан та тенденції розвитку електронної взаємодії в Україні. 4.Програмне забезпечення електронної взаємодії публіч-	—	1.Розвиток електронного урядування на регіональному рівні в Україні. 2.Досвід впровадження електронного урядування в великих містах України. 3.Визначення понять «електронний регіон», «електронне місто», «розумне місто».	—	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i> 1. Реалізація електронної взаємодії в Європейських країнах: моделі електронної взаємодії. 2. Найкращі приклади впровадження електронного урядування та місцевого та регіональному рівнях: Австралія, Франція, Швейцарія та Об'єднані Арабські Емірати.	7

1 них службовців.	2	3	4	5 <i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі. Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i>	6
Тема 6. Електронне урядування та електронна демократія як інструмент запобігання корупції в органах державної влади та органах місцевого самоврядування. Е-декларування в Україні.					
1.Причини та чинники виникнення корупції в органах публічної влади. 2.Шляхи їх подолання за допомогою інформаційно-комунікаційного інструментарію. 3.Інформаційно-комунікаційні інструменти участі громадськості в реалізації антикорупційної політики. 4.Прозорість інформації щодо діяльності посадових осіб органів публічної влади як головний чинник у запобіганні корупції.	–	1.Застосування технологій електронного урядування та електронної демократії в антикорупційних стратегіях. 2.Сфери впливу технологій електронного урядування та електронної демократії на корупцію. 3.Складові інформаційної інфраструктури: спеціально уповноважених суб'єктів у сфері запобігання корупції, публічного сектору у сфері запобігання корупції, відкритих даних у сфері запобігання корупції, участі суспільства у сфері запобігання корупції.	2	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Національне агентство України з питань запобігання корупції як центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом, який забезпечує формування та реалізує державну антикорупційну політику. Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі. Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i>	6
МОДУЛЬ 2. ДЕРЖАВНА ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА. ЕЛЕКТРОННІ АДМІНІСТРАТИВНІ ПОСЛУГИ ТА ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА В ЕЛЕКТРОННОМУ УРЯДУВАННІ					
Тема 7. Електронні публічні послуги; сутність, організація надання. Зарубіжний досвід надання електронних публічних послуг					
1.Сутність, суб'єкти та спосо-	2	1.Організація надання елект-	–	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i>	6

1	2	3	4	5	6
<p>би надання адміністративних послуг. 2.Інтегровані офіси надання адміністративних послуг. 3.Сутність та суб'єкти надання електронних адміністративних послуг.</p>		<p>ронних адміністративних послуг. 2.Зарубіжний досвід надання електронних публічних послуг: загальні відомості. 3.Електронні публічні послуги в країнах Європи.</p>		<p>1. Модель ООН розвитку онлайн-послуг. 2. Електронні публічні послуги в країнах Азії: перспективні напрями розвитку послуг електронного уряду. <i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i> <i>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i></p>	
<p>Тема 8. Публічна політика та управління розвитком інформаційного суспільства. Теоретичні та правові засади доступу до публічної інформації. Публічна інформація у формі відкритих даних, зарубіжний та вітчизняний досвід використання відкритих даних.</p>					
<p>1.Сутність державної інформаційної політики. 2.Державна інформаційна політика: пріоритетні напрями та принципи. 3.Доступ до публічної інформації: основні поняття. 4.Нормативно-правове забезпечення доступу до публічної інформації в Україні.</p>	<p>—</p>	<p>1.Механізми публічного управління розвитком інформаційного суспільства та електронного урядування: механізми Національної програми інформатизації, модель взаємодії суб'єктів Національної програми інформатизації, механізми міжнародної ініціативи «Партнерство «Відкритий Уряд», механізм розвитку інформаційного суспільства, стратегія розвитку інформаційного суспільства, механізм «Зеленої книги» та «Білої</p>	<p>—</p>	<p><i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i> 1. Світовий досвід використання відкритих даних. 2. Законодавства держав Європейського Союзу у сфері доступу до інформації про діяльність органів місцевого самоврядування та органів державної влади. <i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i></p>	<p>7</p>

1	2	3	4	5	6
		<p>книги» з електронного урядування.</p> <p>2.Інші механізми публічного управління розвитком електронного урядування.</p> <p>3.Форми даних. Набори даних.</p> <p>4.Оприлюднення наборів даних.</p> <p>5.Зв'язані відкриті дані. Українські проекти використання відкритих даних.</p>		<p><i>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i></p>	
Тема 9. Електронний документообіг. Реінжиніринг адміністративних процесів в органах публічної влади					
<p>1.Електронний документообіг.</p> <p>2.Передумови та етапність упровадження систем електронного документообігу.</p> <p>3.Електронний цифровий підпис.</p> <p>4.Функції сучасних систем електронного документообігу.</p>	—	<p>1.Електронний архів.</p> <p>2.Система електронного документообігу АСКОД.</p> <p>3.Система електронного документообігу «ДОК ПРОФ 2.0».</p> <p>4.Зміст реінжинірингу адміністративних процесів.</p> <p>5.Роль інформаційних технологій у реінжинірингу.</p> <p>6.Нові принципи документообігу.</p> <p>7.Системи електронного документообігу в реінжинірингу адміністративних процесів.</p>	—	<p><i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i></p> <p>1. Практика застосування систем електронного документообігу в органах публічного управління в Україні.</p> <p>2. Застосування систем електронного документообігу в органах місцевого самоврядування.</p> <p>3. Застосування систем електронного документообігу в органах державної влади на центральному та регіональному рівнях.</p> <p>4. Проблеми та перспективи впровадження систем електронного документообігу в</p>	7

1	2	3	4	5	6
				<p>органах публічної влади в Україні.</p> <p><i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i></p> <p><i>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i></p>	
Тема 10. IT-архітектура системи електронного урядування					
	—	<p>5.Світовий досвід стандартизації архітектурних рішень та рівні архітектури електронного урядування.</p> <p>6.Інфраструктурний рівень IT – архітектури системи електронного урядування.</p> <p>7.Телекомунікаційний підрівень.</p> <p>8.Державна захищена мережа. Технічний підрівень. Центри обробки даних (G-cloud).</p>	2	<p><i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Технологічний підрівень. 2. Нормативно-правове забезпечення інфраструктурного рівня IT-архітектури системи електронного урядування. 3. Прикладний рівень IT – архітектури системи електронного урядування:підрівень додатків, презентаційний та каналні підрівні. <p><i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i></p> <p><i>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i></p>	6
Тема 11. Стратегії управління людськими ресурсами, формування та розвиток навичок електронного урядування					

1	2	3	4	5	6
<p>1.Управління компетенціями у контексті стратегії управління людськими ресурсами на ІКТ-сфері.</p> <p>2.Узгодження національної рамки кваліфікацій та ІТ-професій з європейською рамкою е-компетенцій.</p>	2	<p>1.Формування й розвиток ІКТ-компетентності та навичок електронного урядування.</p> <p>2.Механізм формування та розвитку ІКТ-компетентності публічних службовців.</p> <p>3.Підходи до формування та розвитку навичок з е-урядування у публічних службовців.</p>	—	<p><i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i></p> <p>1. Зарубіжний досвід управління людськими ресурсами на ІКТ-сфері.</p> <p><i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i></p> <p><i>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i></p>	6
<p>Тема 12. Зарубіжний та вітчизняний досвід впровадження електронного урядування. Інформаційна безпека в електронному урядуванні</p>					
<p>1.Основні підходи та моделі побудови електронного уряду.</p> <p>2.Архітектура електронного уряду.</p> <p>3.Система забезпечення прийняття рішень та системи забезпечення управління держ-апарату.</p> <p>4.Системи забезпечення прийняття рішень та системи забезпечення управління держ-апарату.</p>	—	<p>1.Портал державних послуг – фронт е-уряду.</p> <p>2.Інфраструктура електронної ідентифікації та авторизації.</p> <p>3.Прикладні системи, що забезпечують окремі е-сервіси та послуги е-уряду.</p> <p>4.Проблеми інтеграції інформаційного простору України у світову інформаційну спільноту.</p> <p>Семінарське заняття 13</p> <p>5.Державна політика інформаційної безпеки.</p> <p>6.Загрози особі, суспільству та державі, обумовлені впровадженням інформаційно-</p>	—	<p><i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i></p> <p>1. Зарубіжний та вітчизняний досвід впровадження електронного урядування.</p> <p>2. Комплексні системи захисту інформації.</p> <p><i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i></p> <p><i>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i></p>	7

1	2	3	4	5	6
		<p>комунікативних технологій.</p> <p>7. Організаційно - правове забезпечення інформаційної безпеки в електронному урядуванні.</p> <p>8. Заходи та технології технічного захисту інформації.</p>			
Разом по дисципліні	6		6		78

Розділ 5. Оцінювання результатів навчання

Таблиця 5 – Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни для студентів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» денної та заочної форми навчання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-6): виконання домашнього завдання (15 балів); робота на семінарських заняттях (10 балів); тестування (15 балів); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 1 (теми 7-12): виконання домашнього завдання (15 балів); робота на семінарських заняттях (10 балів); тестування (15 балів); поточна модульна робота (10 балів)	50
Поточне оцінювання	100
ПМК (залік)	
Разом	100

Таблиця 6 – Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю проведення повторного підсумкового контролю
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та проведенням підсумкового контролю

Розділ 6. Інформаційні джерела

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Закон України «Про державну службу» від 10 грудня 2015 року № 889-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/889-19>
3. Про інформацію: Закон України від 02 жовтня 1992 року № 2657-XII : [Електронний ресурс] – Режим доступу : www.zakon.rada.gov.ua.
4. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13 січня 2011 року № 2939-VI : [Електронний ресурс] – Режим доступу : www.zakon.rada.gov.ua.
5. Про звернення громадян : Закон України від 02 жовтня 1996 року № 393/96-ВР : 26 [Електронний ресурс] – Режим доступу : www.zakon.rada.gov.ua.
6. Про Концепцію національної програми інформатизації : Закон України від 04 лютого 1998 року № 75/98-ВР : [Електронний ресурс] – Режим доступу : www.zakon.rada.gov.ua.
7. Про Національну програму інформатизації : Закон України від 04 лютого 1998 № 74/98-ВР : [Електронний ресурс] – Режим доступу : www.zakon.rada.gov.ua.
8. Про захист персональних даних : Закон України від 01 червня 2010 року № 2297-VI : [Електронний ресурс] – Режим доступу : www.zakon.rada.gov.ua.
9. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22 травня 2003 року № 851-IV : [Електронний ресурс] – Режим доступу : www.zakon.rada.gov.ua.
10. Про електронний цифровий підпис : Закон України від 22 травня 2003 року № 852-IV : [Електронний ресурс] – Режим доступу : www.zakon.rada.gov.ua.
11. Про адміністративні послуги : Закон України від 06 вересня 2012 року № 5203-VI : [Електронний ресурс] – Режим доступу : www.zakon.rada.gov.ua.

12. Про телекомунікації : Закон України від 18 листопада 2003 року № 1280-IV : [Електронний ресурс] – Режим доступу : www.zakon.rada.gov.ua.

13. Про затвердження Методичних рекомендацій з розроблення стандартів адміністративних послуг : наказ Мінекономіки від 12 липня 2007 року № 219 : [Електронний ресурс] – Режим доступу : www.me.kmu.gov.ua.

14. Про затвердження Переліку і Порядку надання інформаційних та інших послуг з використанням електронної інформаційної системи “Електронний Уряд” : наказ Державного комітету зв’язку та інформатизації України від 15 серпня 2003 року № 149. – Режим доступу : www.zakon.rada.gov.ua

15. Про затвердження Типової інструкції з діловодства у центральних органах виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих органах виконавчої влади. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України №1242 від 30 листопада 2011 року [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1242-2011-%D0%BF>.

16. Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні : Указ Президента України від 31 липня 2000 року № 928 : [Електронний ресурс] – Режим доступу : www.kmu.gov.ua.

17. Про заходи щодо створення електронної інформаційної системи “Електронний уряд” : Постанова Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2003 року № 208 : [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.eukraine.info/ukr/postanova.php>.

18. Про заходи щодо упорядкування державних, у тому числі адміністративних послуг : Постанова Кабінету Міністрів України від 17 липня 2009 року № 737 : [Електронний ресурс] – Режим доступу : www.kmu.gov.ua

19. Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки : Закон України : прийнятий від 9 січня 2007 року № 537-V : [Електронний ресурс] – Режим доступу : www.zakon.rada.gov.ua.

20. Про Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади : Постанова Кабінету Міністрів України від 4 січня 2002 року № 3 : [Електронний ресурс] – Режим доступу : www.kmu.gov.ua

21. Про Рекомендації парламентських слухань на тему: Законодавче забезпечення розвитку інформаційного суспільства в Україні. Постанова Верховної Ради України від 3 липня 2014 року № 1565-VII [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

22. Порядок інформаційного наповнення та технічного забезпечення Єдиного веб-порталу органів виконавчої влади : наказ Державного комітету інформаційної політики, телебачення і радіомовлення України, Державного комітету зв'язку та інформатизації України від 25 листопада 2002 року № 327/225 : [Електронний ресурс] – Режим доступу : www.zakon.rada.gov.ua

23. Порядок надання інформаційних та інших послуг з використанням електронної інформаційної системи “Електронний Уряд” : наказ Державного комітету зв'язку та інформатизації України від 15 серпня 2003 року. № 149 : [Електронний ресурс] – Режим доступу : www.zakon.rada.gov.ua

24. Про затвердження Положення про центральний засвідчувальний орган : Постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2004 року № 1451.

25. Про затвердження Порядку акредитації центру сертифікації ключів Постанова Кабінету Міністрів України від 13 липня 2004 року № 903.

26. Про затвердження Порядку засвідчення наявності електронного документа (електронних даних) на певний момент часу : Постанова Кабінету Міністрів України від 26 травня 2004 року № 680.

27. Про затвердження Порядку застосування електронного цифрового підпису органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної форми власності : Постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2004 року № 1452.

28. Про затвердження Порядку обов'язкової передачі документованої інформації : Постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2004 року № 1454.

29. Про затвердження Типового порядку здійснення електронного документообігу в органах виконавчої влади : Постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2004 року № 1453.

30. Про заходи щодо подальшого забезпечення відкритості у діяльності органів виконавчої влади : Постанова Кабінету Міністрів України від 29 серпня 2002 року № 1302.

Основні рекомендовані джерела інформації:

31. Августин Р.Р. Електронне врядування, інформаційні технології, ресурси та сервіси на державній службі: навчально-методичний комплекс / Тернопіль: ТНЕУ, 2014. – 140 с.
32. Дубов Д.В. Основи електронного урядування. Навчальний посібник / Д.В. Дубов, С.В. Дубова. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 176 с.
33. Електронна демократія: навч. посіб. / Н.В.Грицяк, С.Г.Соловійов; за заг. ред. д-ра наук з держ. упр., проф. Н.В.Грицяк. – К.: НАДУ, 2015. – 66 с.
34. Електронне урядування. Опорний конспект лекцій. Дзюба С.В., Жиляєв І.Б., Полумієнко С.К, Рубан І.А., Семенченко А.І. За ред. А.І.Семенченка. – К., 2012. –264 с.

Додаткові рекомендовані джерела інформації:

35. Абраменко Ю.Ю. Зарубіжний досвід е-урядування та проблеми його імплементації в Україні / Ю.Ю. Абраменко, І.А. Чикаренко // Публічне адміністрування: теорія та практика: електронний збірник наукових праць. – Вип. 2(2) / 2009. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dridu.dp.ua/zbirnik>.
36. Агамірзян І. Світовий досвід реалізації концепції електронного уряду / І. Агамірзян. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.microsoft.com/Україна/Government/>.
37. Архипова ЄО. Інформаційна безпека: соціально-філософський вимір: дис. ... канд. філософ. наук: 09.00.03 / Є.О. Архипова; НТУУ «КПІ». – К., 2012. – 215 с.
38. Досвід впровадження е-демократії та е-урядування в Україні / О.І. Архипська, О.А. Баранов, С.В. Дзюба та ін.; за ред. С.В. Дзюби. – К., 2010. – 90 с.
39. Ахрипська О., Пестряков І., Хмара О. Електронна демократія в Україні. Що це? – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tiukraine.org/news/4661.html>.
40. Аудиторія інтернет-пользователей Украины. II квартал 2015 (за даними Інтернет-Асоціації України) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.slideshare.net/slideshow/embed_code.
41. Балабаєва З.В. Демократичне врядування: поняття та сутність / З.В. Балабаєва // Актуальні проблеми державного управління: зб. наук. праць. – Одеса: Вид-во ОРІДУ НАДУ, 2007. – Вип. 3. – С. 4-11.

42. Василевич Ю. Досягнення та перспективи використання інформаційнокомунікаційних технологій у сфері політики: електронна демократія // Ю. Василевич. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/naukpraci/politics/2012/197-185-6.pdf>. 4

43. Вышлинский Г. Аудитория интернета в Украине: динамика, мобильный интернет, старые и новые пользователи (по данным GfK Ukraine) / Г. Вышлинский. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.gfk.ua/imperia/md/content/gfkukraine/presentations>.

44. Відкрите урядування: колективна робота, прозорість і дієва участь/ За ред.. Деніела Латропа і Лорел Руми / Переклад з англ. Андрія Іщенко. – К.: Наука, 2011. – 536 с.

45. Вітчизняний і зарубіжний досвід впровадження електронного урядування / за заг. ред.: С.А. Чукут, О.В. Загвойської. – К.: НАДУ, 2008. – 136 с.

46. Вознюк П.Ф. Щодо впровадження електронних механізмів прямої демократії в Україні у контексті посилення державно-громадського діалогу та взаємодії / П.Ф. Вознюк. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles>

47. Вуд Д.Дж. Корпоративная социальная деятельность: пересмотр концепции / Д.Дж.Вуд // Вестн. СПбГУ. Сер.8. Менеджмент. – 2009. – №3. – С.38-74 .

48. Голобуцький О.П. Електронний уряд. / О.П. Голобуцький, О.Б. Шевчук. – К.: Атлант UMS, 2002. – 173 с.

49. Гонюкова Л.В. Основні напрями співпраці влади та громади і необхідні для цього умови / Л.В. Гонюкова // Державне управління: удосконалення та розвиток. – №3. – 2015. – С.194-196.

50. Гончарук І.І. Впровадження електронного урядування в Україні: сучасне та майбутнє. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pdaa.edu.ua/np/pdf5/3.pdf>

51. Гурковський В.І. Державне управління розбудовою інформаційного суспільства в Україні (історія, теорія, практика) / В.І. Гурковський. – К.: Науковий світ, 2010. – 396 с.

52. Демкова М. Електронне урядування – запорука прозорості та ефективності влади / М. Демкова // Юридичний журнал. – 2007. – №3 (57). – С.124-126

53. Динаміка використання Інтернет в Україні. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.marketing.kiis.com.ua>

54. Доступ до інформації та електронне урядування / автори-упорядники М.С. Демкова, М.В. Фігель. – К.: Факт, 2004. – 336 с.

55. Досвід впровадження е-демократії та е-урядування в Україні / за ред. С.В. Дзюби. – К.: Національний центр підтримки електронного урядування, 2010. – 90 с.

56. Дрожжинов В. Электронное правительство информационного общества / В. Дрожжинов, А. Штрик. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pcweek.ru/year2000/n15>

57. Електронна демократія: вперше в Україні! – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://gurt.org.ua/news/events/2666>

58. Експерт: в Україні за кілька років кількість користувачів інтернетом зросте на 15-20% і зупиниться. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tyzhden.ua/News/88218>

59. Електронна демократія: навч. посіб. / Н.В.Грицяк, С.Г.Соловйов; за заг. ред. д-ра наук з держ. упр., проф. Н.В.Грицяк. – К.: НАДУ, 2015. – 66 с.

60. Електронне інформаційне суспільство України: погляд у сьогодення і майбутнє: монографія / [В.М. Фурашев, Д.В. Ланде, О.М. Григор'єв, О.В. Фурашев]. – К.: Інжинірін, 2005. – 164 с.

61. Електронне урядування в Україні: аналіз та рекомендації. Результати дослідження / О.А. Баранов, І.Б. Жилиєв, М.С. Демкова, І.Г. Малюкова; за ред. І.Г. Малюкової. – К.: ТОВ «Поліграфі-Плюс», 2007. – 254 с.

62. Е-урядування для місцевих органів влади України: практичні вказівки і кращі практики місцевого Е-врядування. Довідник / Х. Асток, Л. Хянні, С. Кренева, М. Лекіч та ін. – К. Академія електронного управління, 2014. – 66 с.

63. Европейские гражданские инициативы: сложно, но можно. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rus.delfi.ee/daily/euroopa/>

64. Єганов В.В. Проблеми та перспективи впровадження системи електронного урядування в Україні. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kbuara.kharkov.ua/ebook/db/2012-2/doc/1/05.pdf>

65. Ємельяненко О.М. Електронна демократія та електронний уряд у сучасному світі / О.М. Ємельяненко // Сучасна українська політика. Збірник наукових праць. – Вип. 12. – К., 2008. – С.242-250

66. Зарубіжний досвід упровадження електронного урядування / авт. кол. Т. Камінська, А. Камінський, М. Пасічник та ін.; за заг. ред. д-ра наук з держ. упр., проф. С.А. Чукут. – К., 2008. – 200 с.

67. Інформаційна політика України: європейський контекст: монографія / Л.В.Губерський, Є.Є.Камінський, Є.А. Макаренко та ін. – К.: Либідь, 2007. – 360 с.

68. Карась Є. Форми організації громадянського руху на прикладі антизабудовних ініціатив у Києві / Є. Карась. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://moloda-naciya.smolospkyr.org.ua>.

69. Клименко І.В. Технології електронного урядування / І.В. Клименко, К.О. Линьов. – К.: Центр сприяння інституційному розвитку державної служби, 2006. – 192 с.

70. Клименко І.В. Система електронного документообігу в державному управлінні: Навч.-метод. посіб. / І.В. Клименко, К.О. Линьов – К.: Вид-во НАДУ, 2006. – 32 с.

71. Клімушин П.С. Електронне урядування в інформаційному суспільстві: монографія / П.С. Клімушин, А.О. Серенок. – Х.: Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2010. – 312 с.

72. Коліушко І.Б. Електронне урядування – шлях до ефективності та прозорості державного управління / І.Б. Коліушко, М.С. Демкова // Інформаційне суспільство. Шлях України. – К.: Бібліотека інформ. суспільства, 2014. – С.138-143.

73. Кудрявцев О.Ю. Електронне урядування – світовий здобуток та вітчизняна практика / О.Ю. Кудрявцев. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://archive.nbuv.gov.ua/portal>.

74. Литвин Н. А. Проблеми правового регулювання інформаційної безпеки України. *Наука і правоохорона*. 2017. № 3 (37). С. 85–90.

75. Литвин Н. А. Інформаційне суспільство як головний пріоритет перспективного розвитку держави. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: Юридичні науки. Видання індексується в міжнародних наукометричних базах даних: *Google Scholar, Index Copernicus International (Республіка Польща), РІНЦ*. 2017. № 876. С. 157–162.

76. Литвин Н. А. Реалізація інформаційної політики органами Державної фіскальної служби України: адміністративно-правовий аспект: монографія. Київ: Гельветика, 2018. 516 с.

77. Литвин Н. А. Наукові підходи щодо визначення державної інформаційної політики в Україні. *Наука і правоохорона*. Видання індексується в міжнародній наукометричній базі даних *Index Copernicus International Journals Master List*. 2019. № 1(43). С. 253–261.

78. Литвин Н.А., Крупнова Л.В. Діджиталізація як засіб підвищення відкритості, прозорості та ефективності діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування щодо надання електронних послуг. *Ірпінський юридичний часопис: науковий журнал*. 2020. Вип. 3. С. 69-78.

79. Лопушинський І.П. Упровадження електронного урядування в роботу органів виконавчої влади України як вагома складова реформування державної служби / І.П. Лопушинський. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuuv.gov.ua/portal>.

80. Макаренко Є.А. Європейська інформаційна політика: монографія / Є.А. Макаренко. – К.: Наша культура і наука, 2000. – 368 с.

81. Малишенко Л. Вплив електронної демократії на політичні процеси в європейських країнах. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://social-science.com.ua/article/674>.

82. Міхровська М.С. Розвиток електронного урядування як пріоритетне завдання становлення публічної адміністрації в Україні. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://science.crimea.edu/zapiski/2012/law/25_1law/045_mixr.Pdf

83. Науково-освітній потенціал нації: погляд у ХХІ століття / В. Литвин, В. Андрущенко, А. Гуржій та ін. – К., 2014. – 638 с.

84. Нікітін В.В. Ресурсний потенціал становлення громадянського суспільства в Україні: монографія / В.В. Нікітін. – Х.: Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2006. – 248 с.

85. Опорний конспект лекцій з курсу «Електронне урядування» / С.А. Чукут, О.Б. Кукарін. – К.: Вид-во НАДУ, 2009. – 76 с.

86. Основи електронного урядування: навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. / Д.В. Дубов, С.В. Дубова; Київський національний ун-т культури і мистецтв. – К.: Центр навч. літератури, 2006. – 176 с.

87. Переглянута Європейська хартія участі молоді в громадському житті на місцевому та регіональному рівні. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eucharter.pedagog.org.ua/text/charter/src.html>.

88. Почепцов Г.Г. Інформаційна політика: навч. посіб. / Г.Г. Почепцов, С.А. Чукут. – К.: Знання, 2008. – 665 с.

89. Семенченко А.І. Електронне урядування в Україні: проблеми та шляхи вирішення / Семенченко А.І. // Електронне урядування: міжнародний науковий фаховий журнал. – 2010. – №1. – С.6-17.

90. Серенок А.О. Механізми взаємодії органів влади з громадянами в електронному уряді. – Теорія та практика державного управ-

ління: зб. наук. пр. / Харків. регіональний ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – Харків: Магістр, 2014. – Вип. 3 (46). – С.43- 50

91. Серенок А.О. Україна: індекс готовності до е-уряду / А.О. Серенок // Державнеуправління та місцеве самоврядування: тези ІХ міжнар. наук. конгресу (26-27 березня 2009 р., Харків). – Х.: Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2009. – С.43-44.

92. Серенок А.О. Світовий досвід впровадження порталних технологій електронного урядування Україні / А.О. Серенок. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://shostkamuseum.houa.org/wpcontent/uploads>.

93. Сучасний стан, проблеми і перспективи розвитку в Україні електронних адміністративних послуг: Аналітична записка / вик. А.О. Серенок, Т.І. Олійник // Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України. – К., 2014. – 72 с.

94. Тедеев А.А. Электронное государство: монография / А.А. Тедеев, В.Е. Усанов. – М.: Элит, 2008. – 312 с.

95. Участь молоді в суспільному житті: досвід, можливості, бар'єри: щорічна доповідь Президентові України, Верховній Раді України, кабінету Міністрів України про становище молоді в Україні (за 10 підсумками 2011 року) / Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Державна служба молоді та спорту України. – К.: Б. в., 2012. – 62 с.

96. Чукут С. Сутність електронного уряду та принципи його організації / Чукут С. // Вісн. УАДУ. – 2003. – №2. – С.429-443.

97. Целищева Е.Ф. От электронного правительства к электронному государству / Е.Ф. Целищева. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ego.uara.ru/issue>.

98. Цимбалюк В. Інформаційне право (основи теорії і практики): монографія / В.С. Цимбалюк. – К.: Освіта України, 2010. – 287 с.

99. Шевчук О.Б. Електронний уряд / О.Б. Шевчук, О.П. Голобуцький. – К.: Атлант UMS, 2002. – 173 с.

100. Olena Tykhonova, Volodymyr Ivantsov, Kateryna Chyshko, Nataliia Lytvyn, Anna Yarosh Electronic banking as a prospective directive for the financial services market development. (Электронный банкинг как перспективное направление развития рынка финансовых услуг) *Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues*, Special Issue 2, Volume 22. 2019. – P. 1 – 6. <https://www.abacademies.org/articles/electronic-banking-as-a-prospective->

directive-for-the-financial-services-market-development-8466.html

101. Fedorenko, V.; Lytvyn, N.; Luchenko, D.; Panova, I.; Tsybulnyk, N. 2020. Legal aspects of information security management in the conditions of Ukraine's European integration, (Правові аспекти управління інформаційною безпекою в умовах євроінтеграції України) *Journal of Security and Sustainability Issues* 10(2): 2020 Volume 10 Number 2 December. 477-489. [https://doi.org/10.9770/jssi.2020.10.2\(9\)](https://doi.org/10.9770/jssi.2020.10.2(9))

102. Federal Enterprise Architecture Framework. Version 1.1. URL: <http://www.cio.gov/Documents/fedarch1.pdf>.

103. An introduction to the European Interoperability Reference Architecture (EIRA) v1.0.0. URL: https://joinup.ec.europa.eu/catalogue/distribution/eira_v1_0_0_overviewpdf.

104. E-Government: Survey 2012. E-Government for the People. United Nations; Department of Economic and Social Affairs. New York, 2012. 144 p.; United Nations E-government Survey 2014 E-Government for the Future We Want . United Nations. New York, 2014. 284 p.

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Електронне урядування та інформаційні технології: завдання для аудиторного тестування студентів денної та заочної форми навчання / Н.П. Каменська [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://10.0.0.34/>